

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Arengukomisjon

2012/2143(INI)

19.2.2013

ARVAMUS

Esitaja: arengukomisjon

Saaja: väliskomisjon

Soovitus nõukogule ÜRO kaitsekohustuse põhimõtte kohta
(2012/2143(INI))

Arvamuse koostaja: Michael Cashman

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Arengukomisjon palub vastutaval väliskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. võttes arvesse naisi, rahu ja julgeolekut käsitlevaid ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 1325 (2000) ja 1820 (2008), ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1888 (2009) naiste- ja lastevastase seksuaalvägivalla kohta relvakonfliktides, ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1889 (2009), mille eesmärk on parandada ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1325 (2000) rakendamist ja järelevalvet, ning ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1960 (2010), millega loodi mehhanism, et koguda andmeid ja koostada nimekirju relvakonfliktides seksuaalse vägivalla toimepanijate kohta;
2. väljendab heameelt selle üle, et välja on töötatud kaitsekohustuse kontseptsioon, millega on muutunud selgemaks ja tugevamaks riikide kohustused tsiviilisikute kaitseks; rõhutab, et see kontseptsioon, mis sai alguse rahvusvahelise üldsuse suutmatusest sekkuda sündmustesse Rwandas 1994. aastal, on rahvaste ühenduse elujõulisuse seisukohast otsustava tähtsusega;
3. tuletab samas meelde, et relvakonflikti olukorras lähtutakse rahvusvahelisest humanitaarõigusest ja et rahvusvahelise avalikkuse peamine siht peaks olema parandada selle õigustiku rakendamist; rõhutab, et kuigi kaitsekohustus ei ole juriidiline mõiste, põhineb see rahvusvahelisel õigusel ja keskendub kitsalt neljale kuriteoliigile: genotsiid, sõjakuriteod, etniline puhastus ja inimsusevastased kuriteod nii relvakonfliktides kui ka rahuajal; rõhutab vajadust lisada kaitsekohustuse raamistikku kindlalt soolise võrdõiguslikkuse vaatenurk;
4. rõhutab vajadust muuta lähenemist kaitsekohustusele selliselt, et see lisataks kõikidele arengukoostöö, humanitaarabi ja kriisiohjamise mudelitele ning tuginetaks kaitsekohustust juba sisaldavatele programmidele;
5. kinnitab, et olukordades, kus kohaldatakse kaitsekohustust, on äärmiselt tähtis hoida lahus sõjaliste ja humanitaarüksuste mandaat, selleks et kindlustada kõigi humanitaarabi üksuste neutraalsus ja erapooletus ning vältida ohtu abi, meditsiinilise abi ja mis tahes muud liiki toetuse tõhusale kohaletoimetamisele, abivajajateni jõudmisele ja kohapealsete humanitaartöötajate isiklikule turvalisusele;
6. rõhutab, et kaitsekohustus on eelkõige ennetav doktriin ja et sõjaline sekkumine peaks olema kaitsekohustuse kohaldamise olukordades viimane abinõu; nõuab, et võimaluse korral rakendataks kaitsekohustust eelkõige diplomaatiliste ja pika perspektiiviga arengualaste tegevuste kujul, mis keskenduvad suutlikkuse suurendamisele inimõiguste, hea juhtimistava, õigusriigi põhimõtete, vaesuse vähendamise ning hariduse ja tervishoiu tähtsustamise, konfliktiennetuse (mis toimub koolituse ja kaubavahetuse arendamise abil), tõhusa relvastuskontrolli ja ebaseadusliku relvakaubanduse tõkestamise ning varajase hoiatamise süsteemide tugevdamise vallas; lisaks sellele tuletab meelde, et on veel mitmeid mittesõjalisi alternatiivseid sunnimeetmeid, näiteks ennetav diplomaatia, sanktsioonid, vastutusmehhanismid ja vahendustegevus; rõhutab, et EL peab etendama konfliktide ennetamise valdkonnas ka edaspidi juhtrolli;

7. rõhutab – pidades silmas, et inimeste turvalisus on arengu eeldus –, et kaitsekohustuse põhimõtte järgimine peaks sisalduma aastatuhande arengueesmärkide saavutamise kohustustes ja 2015. aasta järgses mis tahes raamistikus; see hõlmab kõikide selliste meie käsutuses olevate vahendite kasutamist, mille eesmärk on demokraatlike institutsioonide tugevdamine, vaesuse vähendamine ja säästev areng;
8. tuletab meelde, et koostöö piirkondlike organisatsioonidega on kaitsekohustuse põhimõttega seotud töö oluline mõõde; nõuab seepärast, et suurendataks piirkondlikku ennetusalast suutlikkust ja suutlikkust määrata kindlaks tulemuslikud poliitikameetmed nimetatud nelja kuriteoliigi tõkestamiseks; on seisukohal, et eelseisev ELi–Aafrika tippkohtumine 2014. aastal on hea võimalus Aafrika Liidu juhirollile toetuse väljendamiseks ning Aafrika vastutuse suurendamiseks kaitsekohustuse põhimõtte rakendamise eest;
9. rõhutab, et kaitsekohustus tuleb integreerida rahu kindlustamise ja konfliktijärgses etapis võetavatesse meetmetesse nii, et oleks võimalik tagada selle põhimõtte pidev järgimine;
10. palub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal ja komisjoni asepresidendil, liikmesriikidel ja rahvusvahelistel partneritel teha järeldused nii kaitsekohustuse rakendamisel Liibüas 2011. aastal saadud kogemustest kui ka praegusest suutmatusest Süürias tegutseda, et muuta kaitsekohustuse kohaldamine konkreetsetel juhtudel järjekindlamaks;
11. palub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal ja komisjoni asepresidendil, ÜRO Julgeolekunõukogus esindatud ELi liikmesriikidel ja kõikidel rahvusvahelistel partneritel tagada kaitsekohustuse põhimõtte võimaliku edasise arendamise täielik kooskõla rahvusvahelise humanitaarõigusega ning toetada ja jälgida humanitaarõiguse täielikku järgimist kaitsekohustuse kontseptsiooni rakendamisel tulevikus;
12. kutsub ELi üles edendama kaitsekohustuse põhimõtet ÜROs ning tegema tööd selle nimel, et tagada selle kõikehõlmavus olulise osana kollektiivsest julgeolekumudelist, mis põhineb mitmepoolsusel ja ÜRO ülimuslikkusel ning on seotud Rahvusvahelise Kriminaalkohtu tugevdamisega; tuletab meelde, et kaitsekohustus sisaldab ka kohustust võidelda karistamatusega.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	19.2.2013						
Lõpphääletuse tulemus	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 60%;">+:</td> <td style="text-align: right;">26</td> </tr> <tr> <td>-:</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> </table>	+:	26	-:	0	0:	0
+:	26						
-:	0						
0:	0						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Thijs Berman, Michael Cashman, Ricardo Cortés Lastra, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Mikael Gustafsson, Filip Kaczmarek, Michał Tomasz Kamiński, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Jean Roatta, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Eleni Theoharous, Patrice Tirolien, Anna Záborská						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Philippe Boulland, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Enrique Guerrero Salom, Isabella Lövin, Gesine Meissner, Bart Staes						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	George Lyon						